

Leer ons bidden

Overweging 24 juli 2016, Theo Brock (Genesis 18,20-32; Lucas 11,1-13)

Bidden is spiritueel communiceren door je zorgen, gedachten en gevoelens te delen met God, of met iets of iemand die de Eeuwige vertegenwoordigt, zoals een inspirerende plek in de natuur of een heilige zoals Maria of Antonius. Bidden kent vele vormen. Zo zijn in onze zondagsvieringen gebedsrituelen een vast onderdeel. Met liturgische gebeden, zoals de geloofsbelijdenis, bevestigen we onze band met God en met elkaar als geloofsgemeenschap. De lofzang die we zojuist gezongen hebben heeft kenmerken van een dankgebed. Andere liturgische gebeden hebben elementen van een smeekgebed, waarin we de eeuwige om een gunst of steun vragen.

Ook in het leven van alledag kent bidden vele vormen. Voor sommigen is diaconie, Gods liefde gestalte geven door het ondersteunen van medemensen, ook een vorm van bidden. Voor anderen is bidden meer een persoonlijk gesprek met God waarin we zorgen en gedachten kwijt kunnen die we niet gemakkelijk met anderen mensen kunnen en/of willen delen.

Bidden kan ook een vorm van contemplatie zijn, een beschouwelijke zoektocht naar Goddelijke inspiratie. Een dergelijk bidden is in principe weggelegd voor elk individu, maar ook voor een geloofsgemeenschap als de onze. De vraag die dan rijst is welke spiritualiteit wij als Antonius van Padua gemeenschap, naast ons speerpunt van diaconie, willen uitdragen?

Ons bidden kan veranderen gedurende ons leven. Het smeekgebed van een kind of van een mens in nood zal meer aandacht hebben voor het verkrijgen van iets tastbaars, zoals vriendschap, gezondheid een menswaardig leven. Met een dergelijk smeekgebed is niets mis want er zijn altijd wel zorgen die ons bezig houden daar waar wij wonen en werken. Met het ouder worden, en door levenservaring getekend, kan ons gebed een ander karakter krijgen. Het gaat dan minder om hebben en meer om te mogen zijn. Spirituele wijsheid komt met de jaren. Bidden om te mogen zijn, brengt inzicht dat leven ook loslaten betekent om het onvermijdelijke een plaats te geven. Bidden om te zijn, vraagt om wijsheid de dagen die ons gegeven zijn naar waarde te schatten.

Terug naar de Bijbellezingen van vandaag. In de eerste lezing hebben we een prachtig verhaal gehoord over Abraham, die heel vertrouwd met God omgaat, als met een vriend. Sterker nog, hij is zo vertrouwd met zijn God, zo intiem, dat hij Jahweh ter verantwoording durft te roepen. Abraham onderhandelt met Jahweh om het lot af te wenden van de zondige steden Sodom en Gemorra. Abraham doet dit uit naam van een handjevol rechtvaardige mensen die mogelijk ook in deze steden wonen. Want hoe vaak gebeurt het niet dat onschuldige mensen de dupe worden van het wangedrag van anderen.

Abraham onderhandelt met God ten gunste van anderen. Het gebed van Abraham is een gebed van voorspraak. In het gebed van voorspraak pleiten we voor elkaar bij God, die in wezen een bron van liefde is. In een gebed van voorspraak doen we een beroep op die bron van liefde en bevestigen daarmee onze betrokkenheid met de mensen die ons zijn toevertrouwd, en met alle mensen, ja zelfs de hele schepping, waarmee we hier op aarde samenleven. Een gebed van voorspraak kan ook uitgesproken worden voor onze dierbare overledenen.

Bidden kan geleerd worden blijkt uit het evangelie. '*Heer leer ons bidden*' vragen de leerlingen aan Jezus. Blijkbaar hebben zij iets bijzonders gezien in de biddende Jezus. Van hem ging wellicht een grote rust uit: een diepe vrede en een innerlijke vreugde. Als de leerlingen vragen "*Heer leer ons bidden*" vragen ze eigenlijk aan Jezus, leer ons dat ook te ervaren. Als antwoord op de vraag "*Hoe moeten wij bidden*" geeft Jezus de woorden van het 'Onze Vader'. En sindsdien hebben deze

woorden in alle uithoeken van de wereld geklonken, en heeft dit gebed talrijke mensen begeleid van wieg tot graf. Jezus leert ons God aan te spreken als 'Vader', iemand bij wie je thuis bent. Om te kunnen bidden vraagt Jezus ons via de aanspreking 'Vader' eerst weer kind te worden. Dat is niet zozeer een oefening van nederigheid, maar veeleer een oefening om eerlijk, onbevungen en met ongedwongen respect God tegemoet te treden.

Door God aan te spreken als 'Vader', en met evenveel zeggingskracht kan het ook 'Moeder' zijn, komt God dichtbij, wordt de Eeuwige onze tochtgenoot. De uitleg van Jezus gaat over vertrouwen, je veilig weten bij God zoals bij je vader en moeder. Je geaccepteerd voelen met al je mogelijkheden en beperkingen zoals in een harmonieus gezin. Met Jezus bidden we dat Gods Rijk mag komen. Dat er ondanks alle onrecht een rechtvaardige wereld in het verschiet ligt. We vragen dat Gods liefde mag regeren. Zo te bidden helpt ons van het leven te maken wat het potentieel kan zijn, een hemel op aarde, en er ons elke dag opnieuw voor in te zetten. Zo maakt Jezus ons duidelijk dat bidden een manier van kijken is vanuit spiritueel perspectief, door je hart open te stellen voor zingeving. En als we bidden voor 'ons' dagelijks brood dan doen we dat niet alleen voor onszelf maar ook voor de medemens. Bij het bidden van het Onze Vader, vragen we niet in beproeving te raken, niet te worden beheerst door angst. We vragen niet te worden geregeerd door het kwade en het egoïsme, maar te beseffen dat we hier op aarde broeders en zusters van elkaar zijn. Niet voor niets bidden we tijdens iedere viering in deze kerk gezamenlijk het 'Onze Vader'. Het is goed om telkens weer bij de diepe betekenis van dit eenvoudige gebed stil te staan.

We weten dat bidden tot God niet alleen maar vragen is. Het is ook danken, zingend of in stilte Hem erkennen en Hem ervaren als inspiratiebron. Toch is bidden in de vorm van vragen misschien wel de meest populaire vorm. Ook in het evangelie van vandaag hoorden we: *Wie vraagt, verkrijgt. Wie vraagt, verkrijgt.* Hiermee wordt uiteraard niet bedoeld; 'vraag maar wat je wilt en je zult het krijgen'. De vraag dringt zich dan ook op "Wat mogen wij persoonlijk verwachten van ons gebed?" Ik denk dat als wij in ons gebed vragen voorleggen aan God, dat wij als het ware ook onszelf ondervragen.

Wie vraagt, verkrijgt. Wat krijg je dan? De laatste regel van het evangelie geeft het antwoord: *Uw vader in de hemel zal de heilige geest geven aan wie hem erom vragen.* Gods heilige geest staat voor kracht, wijsheid, inzicht, troost; om daarmee problemen het hoofd te bieden. Bidden geeft woorden aan wat je voelt. Je uit in die woorden dat je Gods geest wil ontvangen. Je bidt met woorden, maar die woorden zijn een aansporing voor jezelf. Zo wordt bidden het spiritueel delen van alles wat er in je is, ook de twijfels, en daar dan kracht uit putten.

Bidden is nooit een eindpunt. Bidden is ook "Amen" zeggen om dan gemotiveerder dan tevoren aan de slag te gaan op onze zoektocht naar zingeving. Zo kan bidden de brug zijn tussen de pijler van diaconie, die hier in de Antonius van Padua gemeenschap goed ontwikkeld is, en de broodnodige pijler van spiritualiteit, die wat meer aandacht kan gebruiken. Laten we hier werk van maken.